demà

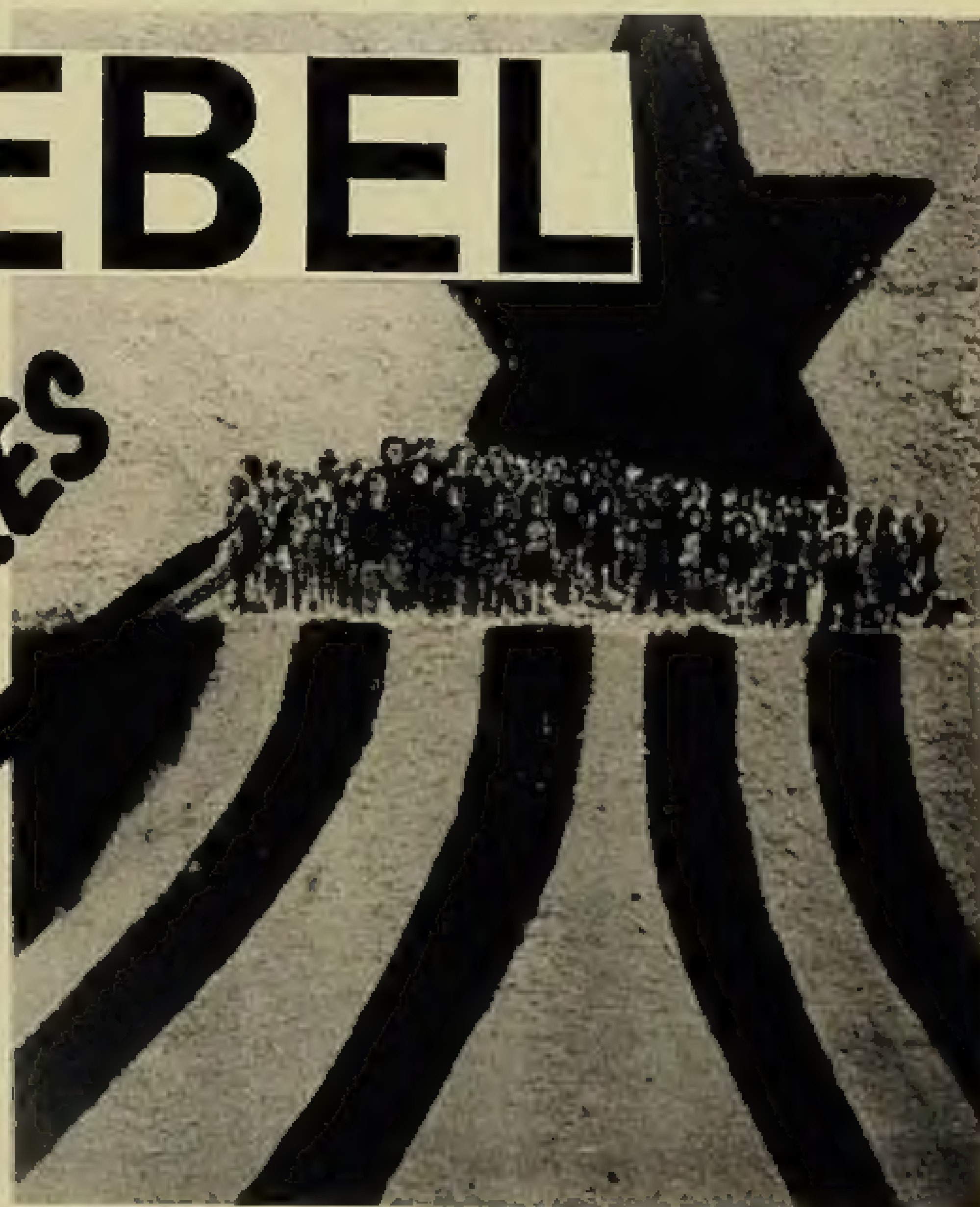

"unim-nos i demà la Internacional serà el gènere humà"

Lliga Comunista Revolucionària   Països Catalans, Juny, 1988   Nº 54   Preu:40 Ptes./2 FF.

FENT CATALUNYA REBEL

A finals de juny farem el Vè Congrés del nostre partit. Han passat més de 6 anys des del IV. Tenim ara un partit més fort, més militant, més arrelat a les lluites de tot allò que es rebel.la contra tot tipus d'opressió. Un partit lligat a les lluites de resistència del moviment obrer; lligat al naixement i consolidació del moviment pacifista que tants centenars de milers de persones va saber mobilitzar especialment abans del referèndum contra l'OTAN; lligat a la lluita d'aquest moviment imparable que és el feminista; lligat també al jove moviment antimilitarista que apunta contra un dels pilars més intocables del sistema, l'exèrcit; lligat, en definitiva, a tot allò que es mou i lluita com també és el cas de les lesbianes i els gais, el moviment ecologista...

Una partit amb més experiència i, alhora, més jove. Moltes i molts militants joves no havien sentit ni parlar del nostre partit en el temps que vàrem fer el IV Congrés. I aquest és un dels més grans mèrits de la Lliga Comunista Revolucionària en aquests darrers anys: haver sapigut conectar amb aquesta generació jove a la que li esperen moltes lluites en el futur.

Tenim també un partit més inserit en la lluita d'alliberament nacional de Catalunya. I aquest és precisament un dels objectius més importants del nostre Vé Congrés, aprofundir la nostra experiència en allò que durant molts anys hem anomenat "qüestió nacional" i que potser millor serà dir lluita d'alliberament nacional perquè és més càlid, més interessat, més exacte amb allò que volem dir i fer: contribuir a l'alliberament social i nacional del nostre poble.

Adeu a La Platera?

La Platera és una zona de maresma que abasta una franja de terreny entre el Ter Vell i l'actual desembocadura del Ter. Aquest kilòmetre de llargada per 300 metres d'amplada el volen destrossar.

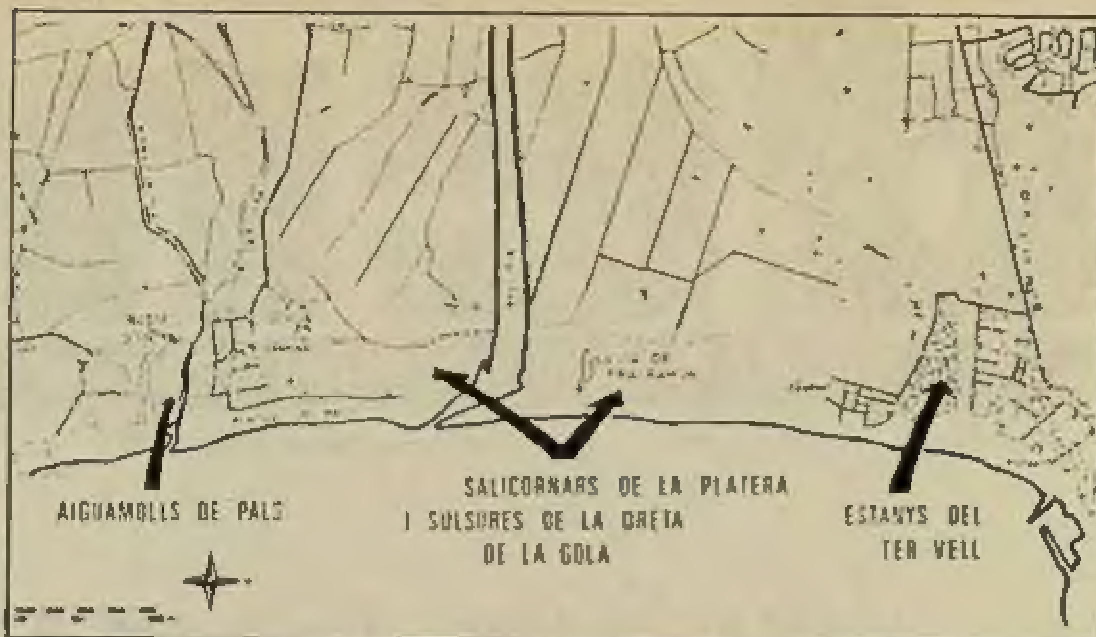
La Platera és una de les darreres costes naturals d'Europa i una de les úniques de Catalunya. Fa temps s'ha iniciat, per benefici d'especuladors, un embat que pot acabar destruint aquest terreny natural.

Actualment dirigeix l'ajuntament de Torroella de Montgrí un equip de govern que va presentar-se a les darreres eleccions municipals amb unes sigles, PAD, i amb un programa que molt poc a veure ha tingut amb el que després han fet, especialment en l'àmbit ecològic al que ens referim. El 29 d'abril del 1986 aquest consistori aprovà el pla parcial de la Platera del qual n'és promotora l'empresa "La Platera Residencial Marina, SA". Pocs mesos després, a l'octubre del mateix any, la comissió d'Urbanisme va introduir unes modificacions a la proposta inicial. El projecte és fer 1.350 habitatges que podran allotjar a unes 5.000 persones. El termini planificat és de quatre anys. Si això fos finalmen així, s'haurà comès un atempat ecològic impressionant.

Efectivament, com diu el Col.lectiu Ecologista del Baix Ter "La Cabra d'Or", "aquesta maresma de terra argilosa amb fortes concentracions de sal —salicornars— sustenta una important concentració de plantes adaptades a viure en medis salins hal.lòfils. Destaca molt també el trànsit migratori d'avifauna: camallargs, bernats pescaires, agrons, ànecs i d'altres espècies —cada cop més rares de viure en llibertat— que fan servir aquest espai amb la desembocadura i les basses com a quarter i lloc d'estada en els seus periples. Això fa que sigui molt important des del punt de vista de la protecció d'aquests exemplars observables a poques zones de maresma del Principat de Catalunya".

La inconsistència de la majoria que governa l'ajuntament de Torroella. Les conegudes promeses que després no s'acompleixen. El tenir més en compte els interessos dels especuladors que no pas els del poble. El mirar un suposat benefici immediat, i no les conseqüències irreparables. L'adaptar-se, en definitiva, a la més pura lògica d'aquest sistema i els seus valors. La Platera pot ser ara la víctima i amb ella les i els torroellencs perquè, tal com diu el ja citat col.lectiu, "El Montgrí, les Medes, la platja i la plana del Baix Ter, són les principals senyes que geogràficament i sentimentalment ens identifiquen com a torroellencs". No seran només les dones i els homes d'aquella comarca la gent que serà fortament perjudicada per aquest projecte especulatiu i antiecològic, el Principat de Catalunya sencer perd una zona ecològicament irrepetible. Però, i no són paraules de grandesa, una meravella natural. Però ¿què n'entén l'especulació, d'identificacions i "pèrdues naturals"? Entra tant i surt tant, guanyo tant: aquesta és l'única identificació de la gent que viu de l'especulació. La resta són punyetes!.

Corresponsal

LA FUNDACIÓ NIN, MARXA

Després d'un temps de preparació, la Fundació Andreu Nin ha començat la seva activitat amb una exposició sobre la vida i l'obra de Nin. Aquesta exposició serà al poble de Sant Pere de Ribes. Però això només serà el principi d'una activitat que esperem i volem sigui cada cop més gran. Hem parlat amb Pepe Gutiérrez, *un dels promotors de la Fundació per tal que ens ho expliqui més.*

Explica les activitats que la Fundació té previstes.

El grup ha preparat la seva presentació en els mitjans de comunicació, la celebració d'una assemblea general per a la seva estructuració com entitat, la presentació a diverses ciutats catalanes, l'edició de la revista "La Nova Era". Possiblement fem també un debat públic sobre el significat dels processos contra el POUM i la persecució d'aquest partit per l'estat republicà i per l'estalinisme...

Però quan es farà tot això?.

Tenim previst fer-ho abans que comenci l'estiu, un cop acabat l'espectacle avorrit de les eleccions de finals de maig.

Com surt la idea de la Fundació Nin?.

Era un antic somni de molts militants i de la "vella guàrdia" poumista i del Bloc Obrer i Camperol.

Com s'hi pot participar?.

Hi ha una llista oberta per a totes aquelles persones que vulguin formar part de la comissió promotora (previ pagament de cinc mil pessetes) i una altra per a adherents que pagaran una quota mensual. Els diners serviran per a impulsar activitats de divulgació de l'obra de l'Andreu Nin posant els peus a la realitat actual. Vull dir, temes d'actualitat relacionats amb la visió i aportació de Nin. Per exemple, cultura i revolució, la "perestroika"... Especialment dedicarem una atenció als temes relacionats amb la qüestió nacional, on les aportacions de Nin no van ser poques.

Y per què una Fundació que porti el nom de l'Andreu Nin?.

Aquest revolucionari personifica moltes coses. Nin va ser sindicalista, teòric, traductor i dirigent polític. Va tenir una experiència molt gran: quadre de la IIIª Internacional, fundador i dirigent del POUM, company de Trotski, adversari de l'estalinisme en nom de la democràcia obrera... Nin, a més, aporta elements d'un nacionalisme que sap ser internacionalista, d'un internacionalisme que busca captar tota la riquesa de la lluita d'alliberament nacional. Va ser un revolucionari del que encara es pot aprendre. La Fundació no es presenta com una acadèmia d'"amics del Nin" (que també ho és), sinó com un instrument que pot ser bo per tal d'aportar propostes, estudis i cultura revolucionària. ●

Un moment del acte en conmemoració del 50è aniversari del assassinat d'Andreu Nin, organitzat per nostre partit en maig del 87.

ENS TROBAREU A

La CONSEO, un projecte de contrapoder d'abast europeu

El projecte de construcció europea propiciat des dels estats, és una expressió geopolítica de l'evolució del capitalisme avançat cap a formes de creixent centralització i unificació de mercats i de la seva gestió política. La multinacionalització de l'economia troba la seva correlació en la institucionalització de superestructures de poder d'abast supraestatal. Són les bases de l'Europa unida dels mercaders.

Un altre factor a considerar és la creixent crisi de l'Estat-Nació com a fórmula d'organització política de la societat. Diversos factors contribueixen a aquest fenomen. D'una banda les forces centrífugues abans esmentades que tendeixen a concentrar atribucions polítiques, abans pròpies dels estats, en institucions supraestatals. Així mateix, les forces del mateix ordre que sostreuen, però, les atribucions de l'Estat en el terreny de la descentralització i la formació d'autonomies regionals. A aquests factors cal sumar-hi la influència dels corrents socials i polítics que contesten l'Estat en la seva dimensió d'estructura política de dominació, de poder minoritzador de pobles amb identitat nacional, o en ambdues dimensions a la vegada.

Crisi de l'Estat-Nació

Contribueix també a aquesta crisi de l'Estat-Nació, el seu fracàs com a òrgan gestor dels reajustos socials que cal operar des del poder, per tal de compensar els desequilibris produïts pel model de producció capitalista. Aquests reajustos no arriben a aconseguir, òbviament, la resolució del problema i molt menys de les seves causes, generant com absurda contrapartida una hipertròfia burocràtica de l'Estat, paràsita i insolvent.

Així mateix, cal remarcar la recerca en sectors cada cop mém amplis de la societat civil, de referències d'identitat alternatives a l'Estat i, sobre tot, en la perspectiva del present article i del treball de la CONSEO, la crisi de l'Estat-Nació pel seu caràcter opressor de fenòmenes nacionalitaris amb voluntat d'emancipació.

En definitiva, podem parlar d'una creixent crisi de legitimació de l'Estat-Nació, a la que aquest repòn amb neonacionalismes d'estat i amb fortes ofensives d'alienació de la població, mitjançant, en bona part, els grans mitjans de comunicació de masses. A aquesta reacció centrípeta de l'Estat, cal afegir-hi el reforçament del caràcter policial d'aquest i, en un altre ordre, la consolidació de polítiques xenòfobes, quan no racistes, per tal de fer front a la plurietnicitat a la que tendeix Europa en general, com a conseqüència del seu passat colonial i del seu present neocolonial.

Aquesta tendència a cristallitzar l'Estat-Nació com a estructura política de dominació i alienació, vertebrada a institucions econòmiques, militars i polítiques supraestatals, bastint un tot relativament homogeni al servei dels poders establerts, trobarà un moment fort en els seu procés, en l'any 92, amb la signatura de l'Acta Única Europea i amb la celebració del Vè. Centenari del "Descobriment" d'Amèrica.

Una força democratitzadora

La CONSEO neix, en aquest contexte polític, com a força democratitzadora de la societat, centrant el seu treball en la vessant nacionalitària tot i que amb vocació de contribuir a bastir un projecte alternatiu per a Europe de caràcter global — per tant de dimensió nacionalitària, social i ecològica —, que reforci les forces centrífugues abans esmentades.

La CONSEO expressa la voluntat de vertebrar una alternativa social, cultural i política a l'Europa dels estats. Es tracta, doncs, d'un projecte de contrapoder que sigui capaç de definir la construcció d'Europa des d'un subjecte alternatiu: les nacions i pobles minoritzats en aliança amb aquells actors col.lectius compromesos en la construcció d'una societat globalment alternativa.

Des de la seva primera sessió plenària, el desembre de 1985 a Barcelona, en que la CONSEO va definir les seves bases polítiques i organitzatives, així com els seus actors — moviments d'emancipació nacional en les seves expressions polítiques, socials, culturals i sindicals; i com a convidats i observadors, moviments d'alliberament nacional no europeus, així com moviments alternatius i de nova esquerra —, hom ha avançat en la consolidació del projecte. En l'actualitat, estan presents en el Comitè Internacional de la CONSEO — òrgan de direcció política entre sessions plenàries — les realitats nacionalitàries més consolidades de l'Europa Occidental, representades per les seves expressions polítiques més desenvolupades, en un marc de treball estable i de progressiu compromís.

Vincles de solidaritat

D'aquesta manera, la CONSEO està contribuint avui a reforçar les relacions mútues entre els seus membres, així com els seus vincles de solidaritat, i la seva capacitat de definir un marc comú d'actuació política en qüestions bàsiques. Tan mateix, hem de reconèixer que la CONSEO és encara un fenomen incipient i que no ha fet més que donar les seves primeres passes. Aquest panorama no fa més que expressar, però, la realitat política de les diferents lluites d'alliberament nacional avui existents a Europa, que es desenvolupen en contextes política prou diversos, en graus de desenvolupament diferenciats i amb estratègies en ocasions divergents.

Malgrat tot, les primeres passes han estat sòlides, les bases polítiques i organitzatives expressen un ampli consens, el grau de compromís és creixent i les primeres actuacions polítiques han estat globalment positives.

Després de la seva primera sessió plenària, la CONSEO ha centrat els seus esforços en la tasca de reforçament intern i, a nivell públic, en la convocatòria periòdica de les diades del 12 d'octubre i del 21 de març com a jornades internacionals de lluita contra el colonialisme i el genocidi i per l'Europa de les Nacions, respectivament.

La Declaració Universal dels Drets Col.lectius dels Pobles

Actualment el Comitè Internacional de la CONSEO centra els seus esforços en la convocatòria de la segona sessió plenària, a celebrar probablement el desembre del 88. Aquesta segona sessió tindrà com a element central la discussió i aprobació de la Declaració Universal dels Drets Col.lectius dels Pobles, que amb la vocació d'esdevenir un instrument jurídico-polític complementari de la Declaració Universal dels Drets Humans, serà objecte d'una ofensiva internacional de la CONSEO, per tal que sigui refrendada progressivament pel major nombre possible d'organismes i institucions internacionals. El reconeixement d'aquesta declaració, implicaria un pas endavant no poc important en la creació de condicions objectives per al reconeixement del dret a l'autodeterminació per a les nacions sense estat.

Pel que fa a la participació catalana en la CONSEO, podem dir que està també en fase de consolidació. D'una banda el CIEMEN desenvolupa les funcions de secretariat internacional, d'una altra la Crida a la Solidaritat coordina la comissió política catalana. Aquesta comissió està formada en aquests moments per la L.C.R., el M.C.C., el M.E.N. i la Crida a la Solidaritat. E.R.C. ha deixat de participar en la comissió des del passat mès de març i el M.D.T. està encara debatint la seva eventual participació. L'actual configuració orgànica i política de la comissió catalana de la CONSEO, reflexa, en bona part, la capacitat de confluència en fronts unitaris que, en el present, han assolit les diferents organitzacions i moviments compromesos en la política d'alliberament nacional.

Afrontar avui a casa nostra el repte de la lluita per l'autodeterminació, comporta necessàriament bastir un projecte de dimensió internacional i internacionalista, que contempli en el seu panorama estratègic el reforçament d'un projecte alternatiu per a Europa. La CONSEO, té la vocació d'esdevenir un contrapoder efectiu en aquesta línea.

Carles Riera i Albert
(Crida a la Solidaritat)

5è Congrés de la Lliga om

FENT CA
RE

Aquest any cal no exhaurir totes les forces l
un bon grapat pels tres dies següents, el 2
què la Lliga Comunista Revolucionària de tal
temes a debatre: la política nacional de Llig
sitació política i la trajectoria del partit. m
Borràs, *membres del Comitè Executiu de LC*
cém

Què es el que ha canviat a la Lliga des de l'últim Congrés fins ara?.

Jo crec que en aquests sis anys han canviat moltes coses, i en general ha estat per millorar. La Lliga està ben lluny de la situació en què es trobava en els últims anys 70 i els primers 80. **Avui som un partit més actiu i militant, amb més implantació als diversos moviments, i amb un esperit de lluita molt gran.** Aquest reforçament de l'esperit combatiu del conjunt del partit és una de les dades fonamentals que permet entendre tota la resta de canvis que s'han produït. També són de gran importància, és clar, les modificacions operades en la nostra línia política, que ha tendit a prioritzar cada cop més la consolidació i l'enfortiment del camp revolucionari i radical al nostre país, amb especial atenció, naturalment, a la nostra pròpia construcció com a partit.

Això no vol dir que no tinguem clar que encara ens queda molta feina per fer, que hi ha moltes coses que han de funcionar millor, tant a nivell d'elaboració política, com d'estructuració i organització del treball. Però el balanç que fem d'aquests anys és clarament positiu, sobretot si tenim en compte que hem après a resistir amb èxit en una època marcada pel retrocés del moviment de masses. I no només ens hem mantingut, sinó que hem aconseguit avançar: la Lliga ha crescut, i ho ha fet especialment entre la joventut.

Els debats del Cinquè Congrés estan centrats en bona part al voltant de la lluita d'alliberament nacional. Quins són els motius d'aquesta elecció?.

L'opció que hem fet té bastant a veure amb el que deia fa un moment el Borràs: a mesura que el partit ha anat superant la situació en què es trobava fa alguns anys, s'ha anat fent cada cop més evident la mancança que representava no tenir degudament desenvolupada i actualitzada la nostra política relativa a la lluita contra l'opressió nacional. No és possible que un partit que vol construir una avantguarda revolucionària en aquest país no disposi d'una elaboració teòrica i sobretot d'una implicació pràctica en una lluita que travessa tots i cadascun dels aspectes de l'acció política a Catalunya. Nosaltres, **com a comunistes, ens considerem part integrant del moviment d'alliberament nacional; i això vol dir molt més que limitar-se a "assumir la problemàtica nacional", com si fos una cosa externa a nosaltres...** Un altre element que ha vingut a reforçar tot això ha estat el procés de radicalització independentista que s'ha donat i es segueix donant dins de sectors de la societat catalana, i molt especialment en la gent jove. Aquest és un fet molt important des del punt de vista del reforçament dels sectors actius i radicals, que és un dels nostres principals objectius en aquests anys.

Per totes aquestes raons hem cregut que era urgent realitzar un debat a fons sobre la qüestió, de manera que ens situem en bones condicions per a aprofundir el nostre compromís amb la lluita d'alliberament del nostre poble.

El Congrés entrarà a revisar certes concepcions estratègiques...

Aquest és un dels canvis que tenen una significació més profunda d'entre els que estem debatent. En el passat, vam considerar sovint que l'estratègia revolucionària havia de ser una i centralitzada a nivell estatal. Aquesta concepció partia del fet que l'estat espanyol és també un sol estat centralitzat. Com a conseqüència, tendíem a creure que la política del partit a Catalunya no havia de ser més que una concreció de l'estratègia estatal. **Ara veiem que la realitat és molt més complexa, que existeixen processos i ritmes diferents a les diverses nacions de l'estat. Això, junt a la importància crucial de l'objectiu de conquerir la sobirania nacional, ens fa pensar que hi ha d'haver una combinació entre elements estratègics d'àmbit estatal i d'altres exclusivament nacionals.** Això no impedeix, és clar, que considerem necessària la lluita coordinada dels diferents pobles i nacions per la destrucció de l'estat espanyol, que en definitiva és el que pot garantir l'èxit del procés revolucionari i per tant també de l'alliberament nacional. Però al mateix temps volem remarcar que el marc en els i les comunistes catalanes ens plantegem la construcció del socialisme, d'un poder socialista sobirà, és el marc de la nostra nació.

Això té conseqüències en la relació amb la LCR d'altres nacions...

Doncs sí. De tot el que acaben d'explicar, del fet que com a comunistes **ens considerem part substancial de l'avantguarda del moviment d'alliberament nacional, se'n desprèn una conclusió: som, en primer lloc, un partit català.** A partir d'aquí, i perquè creiem necessària la lluita conjunta de la classe obrera i de tots els pobles de l'estat contra els opressors comuns, ens dotem de vincles orgànics amb gent revolucionària d'arreu de l'estat, amb la LCR dels altres pobles i nacions.

Una altra qüestió a assenyalar és que ens plantegem la necessitat d'enfortir estretament els vincles específics amb la LCR del País Valencià i de les Illes, i també, a un altre nivell, amb la de la Catalunya Nord. Això és particularment important en la mesura que volem potenciar les lluites comunes i els lligams entre els Països Catalans, com a projecte de futur que hem fet nostre.

Què significa aquest projecte de futur?

Pensem que els Països Catalans tenen, d'una banda, una realitat diferenciada: una desigual consciència nacional. D'una altra, un seguit de trets nacionals comuns. Nosaltres optem decididament per aprofundir aquests trets, ja que ho considerem com un factor altament progressiu que a més reforça l'enfrontament amb l'estat. **Pensem que el Principat, les Illes, el País Valencià, la Catalunya Nord, formen part d'un tronc nacional comú, que cal construir, sense prefigurar ara mateix quines seran les fórmules i el grau de la unitat nacional.** Per tot això, no creiem que es pugui parlar de que són nacions diferents,

a>munista Revolucionària

ATALUNYA
BEL

ces la revetlla de Sant Joan. N'hem de reservar el, 25 i 26 de juny. Aquestes són les dates en de talunya realitzarà el seu Cinquè Congrés. Els de Lliga, la lluita en defensa de la llengua i la rit. m parlat amb la Montse Cervera i el Josep de LCR de Catalunya, perquè ens en fessin cinc cèms.

però tampoc estem d'acord amb fórmules del tipus "València és Catalunya".

Quin sentit té fer una discussió específica sobre la llengua?.

El català té un paper molt important en la conformació de la consciència nacional. Això és el que explica els continuats atacs de l'estat contra la nostra llengua, i el que fa tan important la lluita per defensar-la. Des d'una altra perspectiva, el definir-nos com a partit català significa que **la nostra llengua pròpia no pot ser cap altra que el català**.

I arribem a un dels temes "estelars": la independència.

La veritat és que no creiem que s'hagi de considerar aquesta qüestió com el debat central del Congrés. Per nosaltres, tenen més trascendència altres temes, com els que ja hem vist: les concepcions estratègiques, el caràcter nacional del partit...

Dit això, és cert que la possibilitat de que la LCR assumeixi la consigna d'independència és, si més no, un dels aspectes més "vistosos" del Congrés. Per a explicar per què ens plantegem aquesta possibilitat, cal començar pel començament, que en aquest cas és la nostra concepció de la sobirania nacional.

Nosaltres pensem que lluitar per la sobirania nacional significa lluitar, com deia abans, per un poder polític sobirà, un estat socialista català que en cada moment pugui decidir quin tipus de relació estableix amb altres pobles.

Aquest és, per nosaltres, l'objectiu programàtic i una de les formes d'expressar-lo, encara que no l'única, és la consigna d'independència. Si estem discutint la possibilitat d'utilitzar-la, és perquè en aquests moments la lluita per la independència és l'element que cohesiona el conjunt del moviment radical d'alliberament nacional a casa nostra, la forma concreta en què s'expressa la lluita per la sobirania.. D'altra banda, **la independència expressa molt clarament la voluntat de trencament amb l'estat espanyol, i això, la voluntat de destruir l'estat, és el fonamental en aquests moments.**

Una altra cosa són les possibles relacions que vulguin establir entre elles les diferents nacions sobiranes. No volem definir un model més o menys unitari en funció d'aquella vella història, que ja fa temps que vam oblidar, segons la qual "des d'un punt de vista econòmic són desitjables les grans unitats estatals". El criteri principal ha de ser la sobirania, la realització de la lliure voluntat del poble català, que només pot ser garantida per la classe obrera, pel socialisme. La pròpia dinàmica de la lluita definirà més les coses.

Ja per acabar, en el text sobre la situació política s'avança un tema que sens dubte reapareixerà en el futur: la perspectiva d'un moviment polític radical. Quina és l'entitat real d'aquest projecte?.

No creiem que se'n pugui parlar com a "projecte", perquè encara ens queda molt camí pel davant fins que aquesta sigui una possibilitat materialitzable. Ara bé, també és cert que és una qüestió que fa alguns anys ningú no es plantejava, i en canvi des de fa un temps ha començat a aparèixer en els debats de l'esquerra revolucionària i independentista. Això és degut sobretot a que **s'ha produït una aproximació innegable entre les diverses forces que composen el camp radical, i hem tingut experiències d'unitat d'acció més profundes i continuades que en altres èpoques, amb una clara delimitació envers les forces del sistema.** La nostra opinió és que es tracta d'una possibilitat encara llunyana, tant per les energies que requeriria, com perquè no hi ha una pressió social "de masses" en aquest sentit; i sobretot perquè encara subsisteixen diferències polítiques importants entre les diverses organitzacions que podrien participar en un procés d'aquest tipus, que provenim de tradicions molt diverses, amb concepcions i estils de treball força heterogenis.

En tot cas, creiem que la forma de fer avui passes concretes cap aquest objectiu és mantenir i aprofundir la unitat d'acció i el debat comú. El temps i l'experiència ens diran quines són les possibilitats reals i les formes d'avançar en aquest terreny.●

Doncs endavant i bona lluita.

Una mesura urgent

L'IMPACTE DE LA REDUCCIÓ DE JORNADA A CATALUNYA

La campanya per a la reducció de jornada engegada per les CCOO, i sense entrar en raonaments polèmics sobre l'orientació d'aquesta campanya, serveix per a der uns càlculs i reflexions referides a la nostra nació sobre aquesta qüestió.

Reduir la jornada és un objectiu per a la classe treballadora per molts i diversos motius. A més, en una situació on l'atur arriba a uns límits impressionants, la reducció de jornada és una mesura urgent des d'un punt de vista de solidaritat de classe. Però el capitalisme no actua per solidaritat amb els pobres, actua segons una lògica que només té en compte els interessos de la burgesia com a classe. Aquesta és una lògica contrària, per definició, als interessos de la classe treballadora. El cas de la duració de jornada és un cas més, però especialment insultant en èpoques d'atur. Una mostra més de la irracionalitat de la "raó" capitalista.

Vegem-ho amb més detall. S'acostuma a acceptar la següent equació fonamental de la producció i de l'ocupació: producció = productivitat x ocupació x duració de la jornada de treball. La lògica del capitalisme i els interessos de la burgesia necessiten per a fer el sistema més competitiu i rendible operar d'aquesta manera: produir allò que és rendible, baixar els salaris (en termes relatius, no absoluts, extrem que seria molt menys digerible inclús pels sectors més conformistes i per las burocràcies sindicals més fidels al sistema), augmentar la productivitat, intensificar la utilització del capital (més torns, treball per la nit...). Lògica que, com és evident, va contra la reducció de jornada. El capitalisme produeix en funció no de criteris d'utilitat social, sinó en funció del mercat, és a dir, segons una relació bàsicament de costos/beneficis. Els salaris són un component fonamental dels costos dels capitalistes, quan més baixin, en termes relatius, millor pel capitalista. Quan més es produeix per hora treballada, més rendibilitat pel capitalista. Quan més utilització del capital, millor aprofitament de les inversions.

A Catalunya segons les xifres de l'INE, al quart trimestre del 87, hi havia un total de 2.430.000 persones actives, 1.943.000 de les quals estaven ocupades i 487.000 en l'atur. De les ocupades, aproximadament 1.600.000 són persones assalariades. Si agafem l'equació abans mencionada, és sencill observar que es pot tenir una producció i una productivitat iguals fent baixar la jornada laboral i augmentant l'ocupació. Simplificant molt i suposant (que és molt suposar) que tothom treballa 40 hores, tenim un volum setmanal de 64 milions d'hores treballades. Si aquest volum d'hores fos treballat en una jornada de 35 hores, es necessitarien 1.829.000 persones, és a dir, hi hauria una reducció de l'atur a Catalunya de quasi el 50%. Aquest exemple no té més valor que el de fer veure numèricament els molts milers de llocs de treball que haurien de crear-se amb una reducció legal de 5 hores setmanals, en el ben entès que la producció i la productivitat globals es mantinguessin constants(1). Per una anàlisi més rigurosa, hauríem de tenir en compte molts factors: les hores extres, les diferents jornades, la població avui considerada inactiva i que s'incorporaria al mercat de treball durant el procés, la conjuntura econòmica... Però fossin quins fossin els refinaments que hi afegíssim, la conclusió fonamental no variaria: una forta reducció de jornada es traduiria en un augment força significatiu de l'ocupació.

No cal, però, fer-se il.lusions "tècniques". Si per raons fos, no tindríem capitalisme des de fa dotzenes d'anys. La realitat tracta de forces i de lluita de classes. Essent així, tot el que no sigui la lluita i la mobilització no aconseguirà arrancar cap reducció de jornada, per moltes raons que hi hagin. La política, com sempre, en el lloc de comandament.

Daniel Raventós

---

(1). Es por veure millor així: ocupació (a) = Producció (b)/Productivitat (c) x Duració jornada (d).
Si (b) y (c) són constants, una baixada de (d) provoca un augment de (a). Fem notar que si la reducció fos a 32 hores (per exemple, Mandel assegura Inprecor del 28/3/88— que "la setmana de 32 hores és més realista que la setmana de 35 hores si el que es vol realment és fer créixer l'ocupació de manera decisiva") i segons el rudimentari càlcul que hem fet, l'ocupació augmentaria en el cas de Catalunya en 400.000 persones, és a dir, l'atur disminuiria en més del 80%. Per contra, la jornada de 38 hores, proposada per la direcció de CCOO, suposaria només una reducció de l'atur del 17%.

Inversions estrangeres

CATALUNYA, CEE I MULTINACIONALS

La inversió de les grans companyies capitalistes, les multinacionals, està creixent a Catalunya acceleradament des de la signatura del Tractat d'Adhesió a la CEE. L'any 87 va ésser especialment espectacular. Molt més que la resta de l'Estat.

¿Quines són les raons d'aquest increment de les inversions anomenades estrangeres?. Una multinacional té en compte, a l'hora de decidir la geografia de les seves inversions, varis factors. Alguns d'ells són: costos salarials, grau de proteccionisme, sistema impositiu, estat de l'activitat econòmica... ¿Què troben aquestes grans companyies a Catalunya? Una classe treballadora que costa menys a la patronal (el que diuen "costos salarials") que el que costa a la mitjana de la OCDE; una gran recuperació dels beneficis empresarials i bancaris; una liberalització de la reglamentació sobre comerç exterior, que és una conseqüència de la signatura, l'1 de gener del 86, del Tractat d'Adhesió a la CEE.(1)

L'any 86, el "primer" de l'època comunitària, Catalunya va tenir un volum d'inversions "estrangeres"(2) de 66.292 milions de ptes. L'any 87 ja va pujar a 237.820 milions (veure quadre). Remarquem que si el 85 aquests tipus d'inversions representaven el 18% del conjunt de l'Estat, el 87 representaven quasi el 33%, de les 98 empreses més grans de Catalunya, 41 tenen majoria de capital "estranger".

Els subsectors més fortament penetrats són la indústria química i el conegut per "altres indústries manufactureres". Aquests dos subsectors representen més del 65% del total de les inversions "estrangeres" a Catalunya.

Es curiós observar molts sectors reformistes clamar al cel per aquest augment d'aquestes inversions —sense entrar en la caricatura expressada per alguns que diu *"prefereixo ser explotat per un espanyol que per un estranger"* (sic)—. Sectors com, per exemple, la majoria de les CCOO que va estar a favor de la integració de l'Estat espanyol a la CEE o, dit d'una altra forma, va estar en contra de proposar la sortida d'aquest Estat de la CEE com era la proposta de l'esquerra sindical als darrers congressos de CCOO. Queixar-se ara és com aquell que treu el sostre de cas seva i quan plou es lamenta perquè l'aigua li cau a sobre. Si això darrer és fàcilment previsible, també ho és la correlació multinacionals-CEE. Aquesta actitud reformista recorda també aquella política de defensar la nacionalització de la banca (a les campanyes electorals, cóm ha estat el cas d'Iniciativa per Catalunya) i "mentrestant" es signen convenis tan favorables a la patronal com el signat el 5 de maig després que la majoria de treballadors del sector votés contràriament a la signatura.

Estar contra les multinacionals no impedeix a aquests sectors reformistes ser pregonament generosos amb la multinacional concreta en la que poden fer sindicalisme. Es el cas prou conegut de la política de CCOO a la Seat-Volkswagen. En psicologia aquesta forma de dir i de fer s'anomena doble personalitat, en política rep molts més noms essent un dels menys durs el d'inconseqüència.

Daniel Raventós

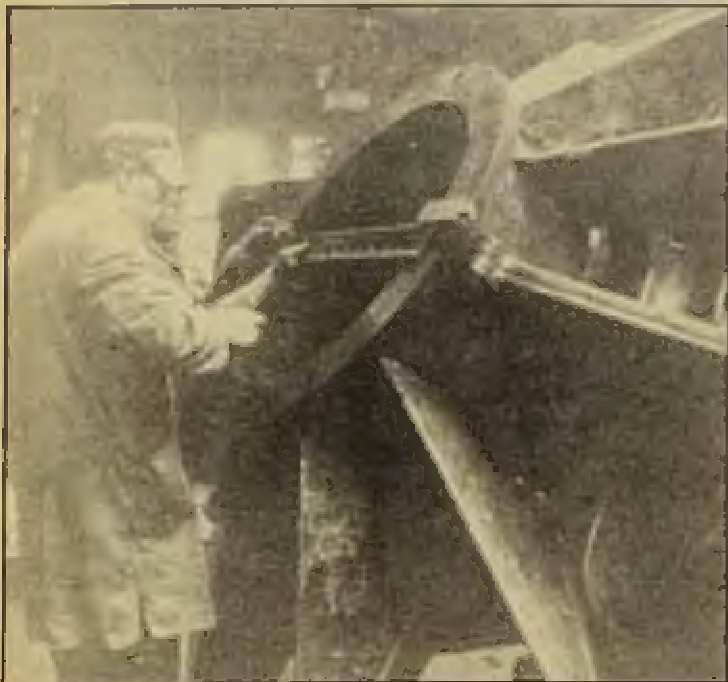
---

(1). El desarmament aranzelari començat el 86 ha estat fins ara d'un 37,5%. El 92 aquest desarmament aranzelari front a la CEE serà del 100%.

(2). Segons la terminologia oficial, "estranger" vol dir fora de l'Estat espanyol, definició que fa dubtar de la precisió d'aquesta terminologia referida, entre d'altres, a Catalunya.

Evolució de les inversions "estrangeres"
(en milions de ptes.)

	CATALUNYA	% VARIACIÓ ANY ANT.	ESTAT ESPANYOL	% VAR. ANY AN.
1985	50.945	—	280.084	4,9
1986	66.292	30,1	440.902	43,1
1987	237.820	258,7	727.279	61,4

Noves tècniques de fecundació

LA TÈCNICA, NO ES CIÈNCIA

Les noves tècniques de fecundació assistida s'han presentat des del mitjans de comunicació com una gran "conquesta de la ciència", com la "solució meravellosa" per a conseguir la fita desitjada: tenir fills propis.

Aquests missatges constants han fet que l'opinió pública tingui una opinió confosa. Hom pensa que ara la ciència permet tenir fills a qui ho vulgui, que els equips mèdics estan atenent un problema important de les dones...

Els arguments que fan servir els sectors favorables a aquestes tecnologies son bàsicament que responen a una demanda social i que són les pròpies dones les que volen que això succeeixi.

Tot això es diu i moltes altres coses es silencien. No es parla mai dels riscos físics i psíquics que comporten per a la dona, ni de la taxa real d'èxits (entenent per tals el naixement de criatures vives), ni que aquestes tècniques no resolen genèricament l'esterilitat, només ho fan en uns supòsits molt concrets.

Les tècniques

Generalment veiem que es parla per igual de la Inseminació Artificial (IA) i de la Fecundació In Vitro amb trasferència d'Embrions (FIVTE) quan són tècniques molt diferents.

L'Inseminació Artificial és un mètode senzill d'introduir el semen al fons de la vagina per un mitjà diferent al coit, es a dir, mitjançant d'un element mecànic. Aquest mètode ha estat utilitzat per dones que desitjaven ser mares i volien prescindir de la relació sexual amb un home. No hi han en principi riscos físics, però mitjançant aquest mètode s'han fet pràctiques de lloguer d'úter.

La Fecundació In Vitro amb Transferència d'Embrions implica el recollir els òvuls de la dona (generalment per laparoscòpia amb anestesia general) amb un tractament farmacològic previ per a produir la sobreestimulació de l'ovari i que aquest produeixi més d'un òvul per cicle. Un cop extret, es fecunda amb els gamets masculins en una plaqueta de laboratori per reimplantar amb posterioritat en l'úter de la dona. L'òvul pot ser o no de la mateixa dona a qui s'implantarà l'embrió, el semen pot ser o no de l'home amb qui viu la dona que gestarà, pot haver-hi una altra parella que sigui la que crii i eduqui el fill.

Totes aquestes possibilitats desbaraten els criteris existents sobre la família però també generen greus problemes a les persones que ho protagonitzen. Es fragmenta la maternitat i la paternitat, però es dóna peu a la comercialització de la funció més difícil, dura i compromesa: la gestació i el part.

La situació legal

Aquestes tècniques que són un fet des de fa temps, s'estan realitzant sense regulació jurídica a criteri dels qui les realitzen. Només a Suècia hi ha una Llei, però aquesta es refereix a la Inseminació Artificial. A tota Europa hi han comitès d'experts que estan estudiant el tema, alguns han realitzat dictamens, d'altres tot just comencen a preparar textos legals. El Parlament Espanyol té en tràmit una Proposició de Llei, presentada pel Grup Socialista, que sembla que segueix un ritme rapidíssim i pot arribar a ser el primer text legal sobre aquesta matèria a Europa.

L'anàlisi del seu articulat, que ha generat poquíssima contestació dels altres grups parlamentaris, deixa al descobert una sèrie d'enderrariments importants pel que fa al reconeixement dels drets que la Constitució va establir el 1978. L'exposició de motius de la Llei, ja parteix de que a l'estat espanyol hi ha 700.000 parelles estèrils com a raó d'esser de les tècniques, pressuposant que totes elles volen reproduir-se. Per primera vegada en la història legislativa moderna es diferencien els estadis d'evolució de l'embrió i es parla de pre-embrió en el període que va des de la fecundació fins al dia 14. Aquesta precisió no és gratuïta, doncs a partir d'ella es permet la investigació i manipulació del pre-embrió. Es més, el text obliga a la destrucció d'aquest més enllà del dia 14 si no està crioconservat (congelat). Mentre tenim una Llei penal que castiga l'avortament lliure, un altre text legal no tan sols permet la destrucció de l'embrió sinó que obliga a que es realitzi.

La dona, que és la principal protagonista d'aquests mètodes, doncs és sobre el seu cos que s'apliquen és pràcticament oblidada.

No es considera que els metges tinguin cap responsabilitat pel resultat d'aquests tractaments doncs només es regula aquesta en cas de mal ús de les tècniques. Se li retalla la capacitat d'obrar depenent de la configuració de la seva vida. Així la dona que viu aparellada de forma heterosexual estable o es casada, no pot accedir a les tècniques sense el consentiment del marit o de l'home amb qui està. Aquella que no té la companyia d'un noi, se la considera "sola" i per accedir a les tècniques se li exigeix que pagui, si no és estèril, i que aporti "garanties" documentals de que el fill tindrà un entorn social idoni. Aquest requisit implica òbviament la consideració legal de que els homes ells per mateixos comporten aquest mitjà adequat i possiblement s'utilitzi com a instrument contra les parelles de lesbianes. El text crea una nova categoria de fills, els "post-mortem", és a dir, aquells que quan mor el pare el material genètic (sigui semen, sigui embrió) no estigui a l'úter de la mare.

A aquests fills se'ls nega drets hereditaris, demostrant amb això el terror que té el legislador de que la dona pogués desbaratar les herències establertes amb noves maternitats per ella decidides.

Els drets dels homes són tractats amb molta cura, així, es sanciona el desvetllar l'anonimat quan són donants, que haurà de consentir per que la dona que viu amb ell pugui sotmetreś a aquest tractament i, inclús, es preveu que es buscarà la major similitud fenotípica entre el donant i ell.

El greu risc de la comercialització del cos de la dona no queda resolt. La Llei prohibeix el lloguer d'úters però també diu que si aquest fet es dóna, mare serà la dona gestant, afegint (i això es molt perillós) que el Jutge pot admetre sol·licituds de paternitat. Aquest final dona peu a l'existència de situacions com la de la nena M de Nordàmerica. Un home que hagi llogat un úter pot aconseguir el reconeixement de la seva paternitat i després la custòdia de la criatura.

La FIVTE obre les portes a l'enginyeria genètica; aquest és un greu perill social. La Llei ho soluciona prohibint una sèrie de pràctiques com la donació, la selecció de sexe, la utilització amb intencions militars...

La prohibició és per unes pràctiques concretes enumerades, per tant d'altres poden donar-se, per exemple, l'anàlisi del genoma en els treballadors per eliminar candidats a un lloc de treball, o el poder portar als arxius policials l'informació genètica de les persones, la modificació del medi ambient per incorporació al mateix de ésser vius o àcids nucleics amb capacitat de replicació, ja sigui amb un objectiu concret o per fuga involuntària.

Altrament, no es sanciona la vulneració de les prohibicions concretes i el mecanisme de control establert (La Comissió Nacional de Fecundació Asistida) es previst amb total ambigüitat i amb desenvolupament reglamentari posterior.

FINRRAGE

La situació doncs no es optimista pel que fa a les noves tecnologies reproductores. Per això, dones feministes d'arreu del món que han conegut, estudiat i treballat aquest tema, s'apleguen a l'entorn d'una xarxa internacional d'oposició i resistència a les noves tecnologies reproductores i a l'enginyeria genètica, anomenada FINRRAGE.

Amb aquest mitjà ens traspassem informació, denunciem socialment el tema i no estalviem esforços en la lluita.

En aquests moments i seguint els acords presos a la I Conferència Feminista Europea de Noves Tecnologies Reproductores, feta a Ciutat de Mallorca l'Octubre del 1986, estem difonent la necessitat d'una Moratòria en la legislació i aplicació d'aquestes, al mateix temps que intentem obrir un ampli debat sobre tot el que comporten.

M.J.V.P.

ESTATS UNITS: MÉS RICS, MÉS POBRES

El "Reaganisme"... Durant aquests gairebé vuit anys no són pas pocs els pobles i les persones arreu del món que n'han patit les conseqüències esgarrifoses. Des de la intervenció militar a l'ofegament econòmic, hi ha un munt d'exemples tan escandalosos com relativament prou coneguts. Menys coneguts, però, són els seus efectes socials als mateixos Estats Units.

"El grau de desigualtat (dels ingressos) *entre les famílies se situa en el punt més alt des dels any 30"*, afirma un economista a la prestigiosa revista *Business Week*.

Al *New York Times* s'hi pot llegir que la taxa de pobresa l'any 1986, en plena "reactivació", era més elevat que durant tot el període 1969-1980 amb, segons les xifres oficials, 32,4 milions de pobres.

"Si es pregunta quanta gent als Estats Units té gana", escriu un investigador, *"es topa amb una estadística esbalaïdora: 12 milions d'infants i 8 milions d'adults, o sigui el 9% de la població"*.

La "teoria" neo-liberal

Per als inspiradors d'aquesta orientació, el retrocés o l'estancament econòmic són provocats per una perversió de la situació respectiva dels rics i dels pobres. Aquells no realitzen el seu treball (no esmercen suficientment) perquè no tenen prou diners; aquests no fan la seva feina (es resisteixen a treballar de nit, a acceptar les ocupacions precàries, uns sous de misèria o a fer hores extres...) perquè tenen massa diners.

Així, l'abaixament dels salaris dels treballadors, la reducció de les despeses socials, la transferència de riquesa dels pobres als rics per mitjans fiscals, serien la condició per estimular l'estalvi (dels rics) i, en conseqüència, la inversió.

Segons aquesta concepció, la desigualtat del repartiment dels ingressos es considera un avantatge social, ja que esdevé el nervi de l'acumulació del capital i de la inversió productiva.

Sota Reagan, la desigualtat social s'ha accentuat; la reactivació de la inversió productiva encara es fa esperar.

Necessitats, no; beneficis, sí

Si les inversions no creixen, no és pas perquè als capitalistes els faltí capital. Els dividends, les reserves líquides, els salaris dels *top managers* s'han disparat. No. És perquè en sectors decisius existeix un excedent de capacitat de producció important, fent poc rendibles noves inversions per incrementar-la.

Aquesta massa de capital s'ha abocat, en gran part, als mercats especulatius (matèries primeres, accions immobiliàries, mercat monetari) i ha servit per a augmentar les fusions i compres d'empreses.

I la inversió s'hauria portat encara més malament si les gegantines despeses militars, finançades pel dèficit pressupostari, no haguessin funcionat com a puntal del capital.

Tota la propaganda respecte a la necessitat d'apujar la taxa d'estalvi com a condició de la inversió, té la funció de justificar una política econòmica que sosté els beneficis de les grans empreses mitjançant les subvencions (cas dels armaments) o les reduccions fiscals, i que favoreix, de més a més, la disminució de les despeses socials.

Una reactivació econòmica necessitaria, primer, una reactivació del consum recolzant-se, entre d'altres coses, en una demanda d'inversions socials importants com ara la vivenda, els transports, l'educació i la formació, la salut, la protecció del medi ambient, etc.

Però tant els demòcrates com els republicans insisteixen en la necessitat de reduir el consum i de fer un esforç per restablir la competitivitat de la indústria dels Estats Units.

Una polarització creixent

Les estadístiques oficials ens diuen que el 40% de les famílies (les més pobres) rebia, l'any 1985, el 15,5% del total dels ingressos, mentre que el 5% (les més riques) n'obtenia el 16,7%. O bé, el 20% més pobre es repartia el 4,6% del total, mentre que el 20% més ric en tenia el 43,5%.

Segons una altra enquesta, del 1969 al 1982, la participació del 10% més ric en el total d'ingressos ha pujat del 29% al 33%. En canvi, la del 60% a la part inferior de l'escala ha passat del 32% al 28%. I això abans dels efectes més forts del "reaganisme".

Encara un altre estudi va trobar que el 10% de les famílies més riques concentrava entre les seves mans el 83,2% de la riquesa neta. És més: el 0,5% en posseeix el 45,4%.

Els impostos es recapten de manera cada cop més regressiva, del conjunt de la població, i després es tornen, sota la forma d'interessos, als "propietaris" del deute del govern... el qual ja s'ha fet servir per finançar la compra d'armaments a les empreses de les quals aquesta mateixa gent té la majoria de les accions!.

"El que hem fet aquests darrers vuit anys", escriu un economista al *International Herald Tribune*, *"equival a deixar de pagar els programes socials i començar a pagar els qui posseeixen bons del tresor"*.

Aquesta desigualtat creixent és producte de la crisi i de la reestructuració que afecten el capitalisme als Estats Units, així com de les mesures preses per l'administració republicana.

Perquè baixen els sous?

"Si entre l'any 1979 i el 1985 es van crear uns 9 milions de llocs de treball, el 44% d'ells", segons un comitè del Congrés, *"proporcionava un salari de 7.000 dòlars, o menys, l'any"* —quantitat considerada com al llindar oficial de la pobresa per a una família de dues persones.

La reducció dels ingressos dels assalariats es deu, entre d'altres coses, al traspàs de l'ocupació industrial a sectors amb salaris baixos, amb taxes de sindicalització baixes o nul.les, on el treball temporal o a temps parcial és força estès, o bé on els salaris tan baixos requereixen un horari setmanal de 60 hores, etc.

Per altra part, el 75% dels nous llocs de treball han estat ocupats per dones, els salaris de les quals són molt inferiors als dels homes. El salari mitjà d'una treballadora a temps complet correspon al 65% del del seu homòleg masculí.

La feminització de la pobresa i la pauperització de la maternitat són dos trets destacats d'aquests vuit anys de política dels defensors de la família patriarcal.

Les concessions dels sindicats també han contribuït a fer baixar els salaris reals. Com va dir el *Wall Street Journal*, *"Les primes individuals han substituït els increments salarials i els treballadors en surten perdent"*.

L'índex de desocupació total o parcial és prou alt, i menys d'un terç dels aturats reben un subsidi. A més, els llocs de treball de nova creació són molt inestables. En paraules de *The Economist*: *"Quan la recessió arribarà als Estats Units la desocupació bé podria créixer de forma alarment"*.

Tot plegat, amb els retalls en les despeses socials i les mesures fiscals regressives, hi ha hagut una transferència de riquesa dels pobres als rics. Bonica síntesi de la política neo-liberal que facilita l'acumulació de la riquesa en un pol i la pobresa en l'altre, però que es mostra incapaç de respondre a les necessitats essencials de la societat.

Ch.A.Udry

